

Hallituksen esitys Eduskunnalle valtioneuvoston lainanottovaltuuksista vuonna 1991

Hallituksen esityksessä valtion tulo- ja menoarvioksi vuodelle 1991 on arvioitu, että nettolainanottoa ei tarvita. Noudatettavan nettobudjetoitintperiaatteen mukaisesti valtionvelan nettokuoletuksina on menoksi merkitty 100 miljoonaa markkaa. Valtionvelan kuoletusten on arvioitu vuonna 1991 olevan yhteensä noin 7 690 miljoonaa markkaa. Tällä perusteella valtion bruttolainanoton vähimmäismäärä on 7 590 miljoonaa markkaa.

Vuonna 1991 on mahdollista lainaehtojen perusteella irtisanoa vanhoja ulkomaisia lainoja ennenaikaisesti takaisinmaksettavaksi noin 2 200 miljoonaa markkaa. Suotuisan markkina- ja korkotilanteen varalta olisi lisäksi tarkoituksenmukaista varautua muutoinkin ostamaan markkinoilta vanhoja valtionobligaatioita tai vaihtamaan ja uudelleenrahoittamaan niitä. Lainaehtojen mukaisia ja markkinoilta obligaatioita ostamalla tai vaihtamalla tapahtuvia ennenaikaisia kuoletuksia voitaisiin käyttää milloin niillä on saavutettavissa laskennallisia säästöjä velanhoitomenoissa tai niiden käyttäminen on valtiontalouden kannalta muutoin perusteltua. Toteuttamiskelpoisten irtisanomisten määrä riippuu kansainvälisten pääomamarkkinoiden ja niillä vallitsevien korkotasojen kehityksestä. Irtisanomiset, obligaatioiden ostot tai niiden vaihtaminen uusiin eivät vaikuta nettolainanottoon, mikäli ne uudelleenrahoitetaan täysimääräisesti, mutta lisäävät bruttolainanottoa toteutetulla määrällä.

Kun lainanotossa on tarkoitus edelleen käyttää laina-ajaltaan myös alle yhden vuoden pituisia velkasitoumuksia, lisää myös tämä bruttolainanottoon tarvittavan valtuuden määrää.

Edellä selostetun perusteella tulisi vuonna 1991 varautua kaikkiaan noin 13 000 miljoonan markan bruttolainanottoon.

Lisäksi voidaan valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion maksuliikkeen kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi tarvita lyhytaikaista luottoa. Tilapäisesti voidaan tarvita

myös erittäin lyhytaikaista, tililuoton kaltaista rahoitusta maksuvalmiuden päivävaihteluiden tasoittamiseen.

Nykyiset pääomamarkkinat ja niillä tapahtuvat muutokset edellyttävät suurta päätöksentekonopeutta, minkä vuoksi valtioneuvostolle tulisi antaa mahdollisuus siirtää määräämissään rajoissa lainanotosta päättäminen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi.

Tarkoituksena on edelleen valtionvelan valuuttajakautuman ohjaamiseksi valuuttakurssiriskejä tasoittavasti tai säästöjen saavuttamiseksi velanhoitokustannuksissa jatkaa koron- ja valuutanvaihtosopimusten (swap) käyttämistä sekä uusien että jo otettujen valtiolainojen osalta.

Swap-sopimusten määrä riippuu markkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista, joiden riittäväksi hyödyntämiseksi toimintavaltuuksien tulisi olla suhteellisen väljät. Tämän vuoksi tehtävien koron- ja valuutanvaihtosopimusten määräksi esitetään yhteensä enintään 5 000 miljoonan markan lainapääomaa päätöksentekojankohdienten valuuttakurssien mukaan laskettuna. Tämän lisäksi olisi tarpeen sallia sellaiset koronvaihtosopimukset, joita on välttämätöntä käyttää välivaiheena valuuttaa toiseen swap-sopimuksin vaihdettaessa. Swap-sopimusten hyväksikäyttö edellyttää niin suurta päätöksentekonopeutta, että myös tältä osin valtioneuvostolle tulisi antaa mahdollisuus jättää koron- ja valuutanvaihtosopimuksista päättäminen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi.

Edellä lausutun perusteella ehdotetaan,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vuonna 1991 ottamaan valtiolainoja yhteensä enintään 13 000 000 000 markan bruttomäärän siten, että valtioneuvosto voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi, että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa

valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi käyttämään valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa harkintansa mukaan, sekä

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa

valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tekemään otettuihin ja valtiolainoihin liittyviä koronvaihotosopimuksia pääomattaan yhteensä enintään 5 000 000 markan lainojen osalta ja lisättyä koronvaihotosopimusten osalta määrää, joka näitä tarvitaan välivaiheena valtuutettuihin valutanvaihotosopimuksiin vaihdettaessa.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Matti Louekoski*